

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Магістерська програма «фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(підпис)

“ ___ ” _____ 201__ р.

РЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності **072 фінанси, банківська справа та страхування**

за магістерською програмою професійного спрямування

«фінансовий та страховий менеджмент»

(назва магістерської програми)

на тему: « Управління грошовими потоками суб'єкта господарювання»

(назва теми)

Виконавець:

студент 6 курсу ЦЗФН факультету

Суржик В.О.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Н.І.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток ринкових відносин в Україні та посилення конкуренції на внутрішньому вітчизняному ринку ставить перед підприємствами проблему підвищення ефективності діяльності та забезпечення фінансової рівноваги в довгостроковій перспективі. Сучасна практика фінансового менеджменту в зарубіжних країнах усе ширше використовує динамічний (або потоковий) підхід до регулювання діяльності господарюючих суб'єктів, який має значні переваги в порівнянні з традиційним статичним. Потоківі показники характеризують стан об'єкта дослідження не на конкретний момент часу, а за певний часовий інтервал. Серед найбільш поширених поточних показників, до яких відносяться обсяг реалізації продукції, доходи, витрати, прибуток та ін., особливе місце займає грошовий потік.

В умовах поглиблення ринкових реформ в економіці України особливого значення набувають питання забезпечення життєдіяльності підприємств. Процес одержання грошових надходжень і здійснення грошових виплат (формування вхідних і вихідних грошових потоків) є передумовою безперервного та стабільного функціонування підприємства. Ліквідність, тобто спроможність у встановлені терміни виконувати свої фінансові зобов'язання, що становить одну з необхідних умов успішного функціонування підприємства, забезпечується не тільки наявністю, але й поточним надходженням коштів. Тривала неліквідність підприємства викликає його неплатоспроможність, втрату фінансової стійкості та згодом може стати причиною кризового фінансового стану або банкрутства. Чистий грошовий потік, поряд з прибутком, характеризує результати діяльності підприємства. Проте, якщо прибуток виступає в якості фінансового результату, то величина чистого грошового потоку характеризує грошовий результат діяльності. У зв'язку з цим особливого значення набуває

підвищення якості управління грошовими потоками як одним із основних результативних показників діяльності підприємства.

Грошовий потік можна визначити як сукупність послідовно розподілених у часі подій, які пов'язані із відособленим та логічно завершеним фактом зміни власника грошових коштів у зв'язку з виконанням договірних зобов'язань між економічними агентами (суб'єктами господарювання, державою, домогосподарствами, міжнародними організаціями).

Метою дослідження є з'ясування сутності грошових потоків підприємства, дослідження принципів управління грошовими потоками та методів оптимізації грошовими потоками підприємства.

Задачі дослідження. Для досягнення цієї мети необхідно розв'язати наступні завдання:

- дослідити економічну сутність грошових потоків, розкрити сутність грошових потоків та визначити їх структуру;
- охарактеризувати за класифікаційними ознаками грошові потоки підприємства;
- дослідити механізм управління грошовими потоками та методи аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємства;
- сформулювати організаційно-економічну характеристику ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР»;
- проаналізувати основні економічні показники діяльності ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР»;
- проаналізувати грошові потоки ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР»;
- визначити роль фінансового моделювання в управлінні грошовими потоками;
- дослідити методи оптимізації грошових потоків підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення системи управління грошовими потоками ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР»;

- визначити принципи та завдання впровадження інформаційного забезпечення управління грошовими потоками підприємства.

Об'єктом дослідження даної кваліфікаційної роботи є процес управління грошовими потоками суб'єкта господарювання .

Предметом дослідження комплекс теоретичних та методичних положень щодо управління грошовими потоками суб'єкта господарювання .

Методи дослідження - класифікація; аналіз і синтез; метод статистичної обробки даних; розрахунок; порівняння; аналітичний.

В цілому основна частина грошових надходжень підприємства ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР» сформована за рахунок результатів від операційної діяльності, ефективність їх використання дуже висока. Результати отримані в результаті дослідження можна використати при вирішенні існуючих проблем на підприємстві для покращення управління грошовими потоками на підприємстві для забезпечення добробуту власників підприємства.

Практична цінність кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні реальних заходів по вдосконаленню управління грошових потоків на підприємстві. грошовий потік надходження планування.

Публікації та апробація результатів дослідження. Основні положення і результати досліджень висвітлено на II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Грошові потоки, як елемент розгляду фінансового менеджменту». Основні наукові положення та результати дослідження знайшли відображення у тезах доповідей.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи викладено на 82 сторінках, що містить 4 таблиці і 5 рисунків. Список використаних джерел складає 53 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. В першому розділі «Поняття грошового потоку як категорії фінансового менеджменту» досліджено економічну сутність грошових потоків, їх характеристики за класифікаційними ознаками, а також механізм управління грошовими потоками та методи аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємства.

В другому розділі «Аналіз та оцінка ефективності системи управління грошовими потоками ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР» сформована організаційно-економічна характеристика ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР», проаналізовані основні економічні показники діяльності та грошові потоки підприємства.

В третьому розділі «Удосконалення системи управління грошовими потоками ТОВ «ІПГ» МАЙСТЕР». Запропоновані шляхи удосконалення системи управління грошовими потоками на основі впровадження інформаційного забезпечення управління грошовими потоками, впровадження бюджетування, а також планування та контролю грошових потоків ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР»

ВИСНОВКИ

1. Грошові потоки відіграють важливу роль у забезпеченні фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання і потребують ґрунтовного дослідження та розроблення як теоретичного, так і прикладного інструментарію управління ними. Водночас, огляд наукових праць, присвячених питанням організації управління грошовими потоками дає підстави зробити висновок, що термінологічний апарат у цій сфері ще остаточно не сформовано. В процесі дослідження ми виявили суттєві розбіжності у підходах науковців до тлумачення сутності грошових потоків. Одна частина авторів розглядає грошові потоки як різницю між надходженнями та виплатами грошових коштів,

що ототожнює їх із залишком грошових коштів, інша – як рух грошових коштів, а ще одна – як надлишок (нестачу) грошових коштів, отриманих внаслідок співставлення надходжень та виплат грошових коштів у процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Оцінюючи ці підходи, пропонуємо таке визначення сутності цієї економічної категорії:

Грошові потоки – це економічний процес, який опосередковується сукупністю розподілених у часі надходжень та виплат грошових коштів і їх еквівалентів, генерованих підприємством при реалізації господарської діяльності.

2. Грошові потоки на підприємстві є агрегованими, адже включають у свій склад численні види цих потоків. У зв'язку з цим, виникає необхідність розроблення їх комплексної класифікації. Узагальнивши та систематизувавши підходи авторів до групування грошових потоків, нами запропоновано схему їх структуризації за такими ознаками: масштаб обслуговування господарського процесу; відношення до підприємства; вид господарської діяльності; напрям руху; метод розрахунку обсягу; форма здійснення розрахунків та вид використовуваної валюти; метод оцінювання в часі; тривалість функціонування; ритмічність формування та стабільність часових інтервалів; рівень достатності та збалансованості; пріоритетність здійснення; можливість передбачення та регулювання; економічний зміст; обов'язковість здійснення.

3. Організація управління грошовими потоками – один із найважливіших сегментів роботи економічних служб, від ефективності якого залежать остаточні результати господарської діяльності підприємства. Однак чимало його аспектів перебуває у вітчизняній науковій літературі на стадії становлення. Так, критичний огляд підходів різних авторів до питання управління грошовими потоками засвідчив відсутність таких елементів:

- чітко сформульованих цілей, завдань та принципів управління грошовими потоками;
- визначення та розробленої структури організаційно-економічного механізму управління грошовими потоками;

- належної уваги до оцінки чинників та ризиків, що впливають на формування грошових потоків, а також організаційно-правового, інформаційного та програмно-технічного забезпечення управління грошовими потоками.

Управління грошовими потоками підприємств – це складний неперервний циклічний процес. Організаційно-економічний механізм управління грошовими потоками суб'єктів господарювання – це система взаємопов'язаних між собою елементів, яка визначає і забезпечує реалізацію комплексу заходів на кожному із етапів управління грошовими потоками.

4. Організаційно-економічна характеристика та аналіз ефективності системи управління грошовими потоками проводилось на прикладі ТОВ «ІПГ»МАЙСТЕР», яке виробляє широкий асортимент товарів для будівництва та ремонту.

5. Аналіз основних показників діяльності підприємства за 2015-2017 рр. показав високі результати: підприємство ТОВ «ІПГ»МАЙСТЕР» є рентабельним. Про це свідчать показники обсягу реалізації, валового прибутку, операційного прибутку та валюти балансу, які мають тенденцію до збільшення щороку.

Так, у 2015 р. ТОВ «ІПГ»МАЙСТЕР» отримало чистого прибутку на суму 18 552,0 тис. грн., у 2016 р. – 138 156,0 тис. грн., а у 2017 р. – 96 879,0 тис. грн. Як бачимо, прибуток у 2017 р. зменшився порівняно з попереднім на 41 277,0 тис. грн. Але причиною такого зменшення є не погіршення діяльності чи значні витрати, а те, що у 2016 р. підприємство отримало значну суму доходів від іншої діяльності, яких не було у 2017 р.

Показник валюти балансу також має тенденцію до збільшення, збільшуються суми власного капіталу, оборотних та необоротних активів. У 2017 р. майно підприємства оцінювалось у 532 388,0 тис. грн., що на 72 279,0 тис. грн. (на 15,7%) більше, ніж у 2016 р. та на 15 656,0 тис. грн. більше (на 3%), ніж у 2015 р.

6. Вихідним моментом аналізу грошових потоків є аналіз результату зміни грошових коштів від операційної діяльності. Розрізняють два способи визначення потоку грошових коштів у результаті основної діяльності: прямий і непрямий.

На підприємстві за 2015-2017 роки чистий рух коштів від операційної діяльності був від'ємним, відповідно -52536 тис. грн. -27204 тис. грн., у 2017 році, незважаючи на те, що підприємство отримало збиток від звичайної діяльності, чистий рух коштів був додатнім і склав 15730 тис. грн.

Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності протягом досліджуваних років спостерігався лише від'ємним, що пов'язане з придбанням необоротних активів у 2015 р. на суму 708 тис. грн., у 2016 році – на суму 8619 тис. грн., і у 2017 році – на суму 1320 тис. грн.

7. Фінансове моделювання і прогнозування руху грошових потоків суб'єкта господарювання дає можливість ефективного аналізу складних ситуацій, пов'язаних із прийняттям стратегічних рішень. Воно є інструментом фінансистів, що дає змогу передбачати велику кількість ситуацій, що своєю чергою допомагає ефективніше використовувати наявні фінансові ресурси, знижувати рівень майбутніх ризиків і втрат. Фінансове моделювання особливо важливе, коли скорочується доступність та можливість для зовнішнього фінансування, збільшуються ризики втрати ліквідності за наявності значних обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості.

8. Прогнозування та планування є ключовим елементом фінансового менеджменту, забезпечуючи адекватність моделі управління фінансами суб'єкта господарювання потребам мінливого ринкового середовища та її ефективність. Ми запропонували використовувати як основний економічний індикатор ефективності управління, показник чистого грошового потоку в розрізі видів діяльності.

Одним із основних елементів ефективного планування грошових потоків підприємства та нівелювання ризиків є визначення мінімального рівня залишку грошових коштів на рахунку підприємства.

9. На підприємстві ТОВ «ІПГ»МАЙСТЕР» не використовується методологія та технологія планування грошового потоку. Таким чином, насамперед, для покращення фінансових показників та вдосконалення системи управління грошовими потоками необхідно регулярно проводити планування руху грошових коштів. Це передбачає визначення можливих джерел надходження та видатків грошових коштів підприємства для забезпечення його платоспроможності протягом планового періоду.

Тому пропонується новий підхід – випереджаючі показники, що носять прогностичний характер і ґрунтуються на короткострокових методах екстраполяції. Для організації ефективного фінансового менеджменту на підприємстві рекомендується створення сучасної системи бюджетування, яка б була заснована на розробці і контролі виконання цілої низки взаємозв'язаних бюджетів.

10. Серед основних організаційно-економічних заходів підвищення рівня розрахунково-платіжної дисципліни покупців ми запропонували застосовувати такі:

- використання різноманітних форм та методів реалізації продукції, які б стимулювали погашення дебіторської заборгованості;
- орієнтація на збільшення кількості активних клієнтів;
- вибір обслуговуючих банків відповідно до їх потенційних можливостей проведення термінових платежів;
- підвищення кваліфікації менеджерів підприємства та забезпечення якісного оперативного фінансового планування і контролю розрахунків.

Анотація кваліфікаційної роботи магістра
АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
«Управління грошовими потоками суб'єкта господарювання»,
(назва кваліфікаційної роботи)

Суржик В.О.

(прізвище та ініціали студента)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
« фінансовий та страховий менеджмент _____ »,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «ІПГ «МАЙСТЕР».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти грошового потоку. Визначено економічну сутність грошових потоків, охарактеризовано грошові потоки за класифікаційними ознаками, обґрунтовано механізм управління грошовими потоками та досліджені методи аналізу ефективності управління грошовими потоками, проведено аналіз основних показників діяльності, грошових потоків та оцінено ефективність системи управління грошовими потоками ТОВ «ІПГ «МАЙСТЕР», запропоновані заходи щодо удосконалення системи управління грошовими потоками компанії «ІПГ «МАЙСТЕР».

Ключові слова: грошові кошти, грошовий потік, рух грошових коштів, операційна діяльність, інвестиційна діяльність, фінансова діяльність.

ANNOTATION

qualification work

«Management of cash flows of an entity»,

Surzhik V.

(students surname and initials)

(work title)

thesis for Master degree in specialty

«_Finance, Banking and Insurance» under the program

« financial and insurance management _____ »,

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections.

The object of the research is the Limited Liability Company "IPG" MASTER ".

The paper deals with the theoretical aspects of the cash flow. The economic essence of cash flows is determined, cash flows are characterized according to classification criteria, cash flow management mechanism is substantiated and methods of cash flow management analysis are investigated, the analysis of the main indicators of activity, cash flows and the efficiency of the cash flow management system of "IPG" MASTER "LLC, proposed Measures to improve the cash management system of the "IPG" MASTER "company.

Keywords: cash, cash flow, cash flow, operating activities, investment activity, financial activity.